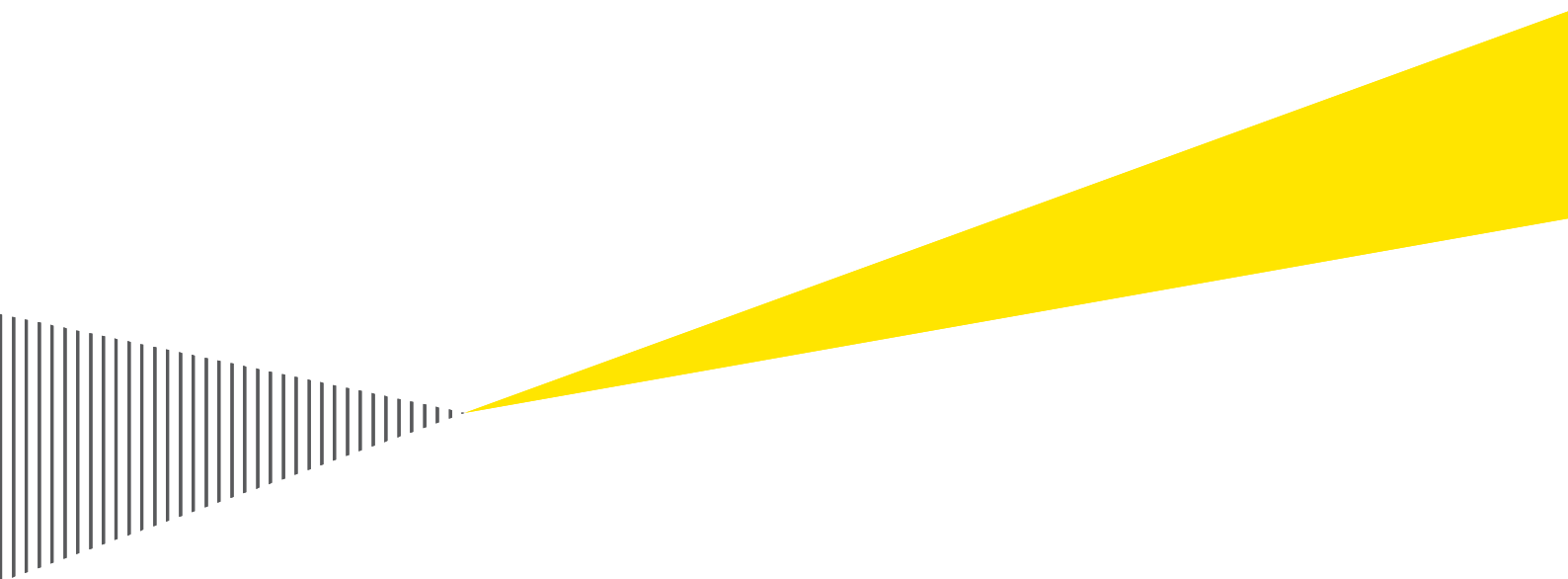

Region Jönköpings län

Granskning av delegationsordning

Building a better
working world

Innehåll

1	Sammanfattning.....	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte	3
2.3	Avgränsningar	3
2.4	Revisionskriterier	3
3	Utgångspunkter	5
3.1	Kommunallagen.....	5
3.2	Bestämmelse om beredning	6
4	Beredning av styrelsens och nämndernas delegationsordningar.....	7
4.1	Utgångspunkt	7
4.2	Beredning av delegationsordningarna.....	8
5	Styrelsens och nämndernas delegationsordningar	8
5.1	Inledning.....	8
5.2	Styrelsens och nämndernas delegationsordningar	8
5.3	Regiondirektörens vidaredelegering	14
6	Implementering av delegationsordningarna	16
6.1	Bedömning	17
7	Återrapportering och uppföljning av delegationsbeslut	17
7.1	Bedömning	18
8	Svar på revisionsfrågorna	18

1 Sammanfattning

EY har på uppdrag av revisorerna i Region Jönköpings län genomfört en granskning med syftet att ge revisorerna underlag för att bedöma om delegationsordningar beretts, implementerats samt att delegationsbeslut rapporteras på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med reglementen och kommunallagen.

Sammanfattande svar på revisionsfrågorna lämnas i rapportens kapitel 8.

Vår sammanfattande bedömning är att den beslutanderätt som delegerats i huvudsak är tydlig och i överensstämmelse med kommunallagen samt har beretts i enlighet med kommunallagen. Samtidigt finns det exempel på tveksamheter i delegeringen i förhållande till kommunallagen. Det gäller t.ex.

- ▶ Regionstyrelsens delegering av beslutanderätt att förändra utgiftsramar som avgränsas med en exemplifiering som enligt vår bedömning är otydlig, vilket gör att det finns en risk att delegeringen både strider mot 3 kap. 9 § KL och 6 kap. 34 § KL.
- ▶ Upphandling av varor och tjänster, upphandling av byggentreprenad, ingå avtal med andra landsting och upphandling av trafikentreprenader. Beloppsgränser och avgränsning i övrigt saknas vilket innebär att delegeringen kan komma i konflikt med 6 kap. 34 § KL
- ▶ Försäljning av tjänster och varor enligt 2 kap. 7 § KL där det saknas närmare avgränsning som gör att det kan finnas risk för kompetensöverskridande vid tillämpning av beslutanderätten.
- ▶ Det förekommer delegering av beslutanderätt som enligt vår bedömning inte är beslut enligt kommunallagen. Det gäller t.ex. att underteckna avtal och rätt att besluta om lunchpriser i personalrestauranger.

När det gäller regiondirektörens vidaredelegering framgår ett par exempel på vidaredelegation som inte omfattas av den ursprungliga delegeringen. Den ena gäller rätten att fatta beslut i individuella ärenden gällande särskild avtalspension som har vidaredelegerats men som inte har delegerats till regiondirektören (från RS). Det andra avser rätt att träffa överenskommelser kring projekt med högst tre års varaktighet. ANA:s delegering till regiondirektören gäller åtagande om högst 100 000 kr medan vidaredelegeringen gäller åtagande om högst 150 000 kr.

Upphandling över gränsvärdet för varor och tjänster har vidaredelegerats till direktör för verksamhetsstöd och service samt inköpschef. Av anvisningen framgår att teamledare fattar tilldelningsbeslut när värdet understiger 1 mnkr men det framgår inte direkt att beslutanderätt har vidaredelegerats till teamledare. Ett annat exempel är att beslutanderätt har vidaredelegerats till inköpsassistent för direktupphandling upp till två basbelopp samtidigt som anvisningarna anger att direktupphandling som understiger två prisbasbelopp räknas som verkställighet.

Det framgår av vidaredelegeringen ett antal exempel på att regiondirektören har vidaredelegerat till flera funktioner samtidigt. Flera anställda kan inte ges rätt att besluta i samma typ av ärenden vid sidan av varandra. I så fall måste beslutanderätten fördelas, exempelvis efter ansvarsområden, beloppsnivåer eller geografiska områden. Det ska tydligt framgå till vem som nämnden har delegerat.

De intervjuer som har gjorts bekräftar att det finns en kännedom om principer och regelverk för delegation. Vi anser dock att riktade utbildningar bör övervägas för att säkerställa en tillräcklig implementering.

Såvitt vi kan bedöma utifrån genomgång av styrelse/nämnders protokoll sker en återrapportering i enlighet med regelverket. Det finns en rutin för återrapportering som tillämpas men som inte har dokumenterats. För att stödja en effektiv tillämpning över tid är det vår bedömning att rutinen bör dokumenteras. Det bör även övervägas att införa ett IT-stöd för återrapporteringen.

Vi ser det som positivt att det i den regionövergripande internkontrollplanen för 2016 ingår ett kontrollmoment som berör delegationsbestämmelserna. Syftet med kontrollen är att bedöma om delegationsordningarna efterlevs och en kontroll av hur återrapportering av delegation sker

Mot bakgrund av vad som har framkommit i granskningen föreslås:

- ▶ Se över delegationen avseende upphandling och avtal med andra landsting enligt de synpunkter som framförts i denna rapport. Av särskild vikt är att beloppsgränser tillförs regionstyrelsens och nämndernas delegering av beslutanderätten.
- ▶ Se över och skapa en tydlighet i delegeringen av försäljning av tjänster och varor enligt 2 kap. 7 § KL.
- ▶ Säkerställ att verkställighetsbeslut inte omfattas av delegation eller vidaredelegation.
- ▶ Revidera regiondirektörens vidaredelegation så att det blir tydligt att flera funktioner inte kan beslut i samma ärende.
- ▶ Åtgärda vidaredelegation så att inte mer vidaredelegeras än vad som fanns rätt till i delegationsordningen
- ▶ Dokumentera rutinen för återrapportering av delegationsbeslut och vidaredelegationsbeslut.
- ▶ Överväg att införa ett IT-stöd för återrapportering av delegationsbeslut och vidaredelegationsbeslut.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I revisorernas riskanalys inför 2016 är delegation av beslut identifierat som ett viktigt granskningsområde, bland annat mot bakgrund av den nya och förändrade politiska organisationen. Revisorerna har av den anledningen bedömt det som angeläget att göra en granskning av beredning, implementering och tillämpning av delegationsordningar.

2.2 Syfte

Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för att bedöma om delegationsordningar beretts, implementerats samt att delegationsbeslut rapporteras på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med reglementen och kommunallagen.

2.2.1 Delfrågor

I granskningen besvaras följande frågor:

- ▶ Har styrelsens och nämndernas fastställda delegationsordningar beretts i enlighet med reglementen och kommunallag?
- ▶ Är det tydligt vilken beslutanderätt som är delegerad till respektive nivå?
  - Ekonomi
  - Administration
  - Personal
  - Myndighetsutövning
  - Övriga ärenden
- ▶ Är principer och regelverk för delegation implementerade på alla chefsnivåer på ett ändamålsenligt sätt?
- ▶ Sker återrapportering av delegationsbeslut och vidaredelegeringsbeslut enligt befintligt regelverk?
- ▶ Redovisas delegationsbeslut för styrelse och nämnder?
- ▶ Är vidaredelegering godkänd av styrelse/nämnd och har styrelse/nämnd kännedom om vem som har denna beslutanderätt?
- ▶ Sker uppföljning av huruvida delegationsordningarna efterlevs?

2.3 Avgränsningar

Granskningen avgränsas till Regionstyrelsen, Nämnden för folkhälsa och sjukvård (FS), Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet (ANA) samt Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö (TIM).

2.4 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen.
- ▶ Styrelsens och nämndernas reglementen.

2.4.1 Metod

Granskningen har genomförts i form av intervjuer med nyckelpersoner och dokumentgranskning.

Följande intervjuer har genomförts

- ▶ Ordföranden i Regionstyrelsen, Nämnden för folkhälsa och sjukvård (NFS), Nämnden för Trafik, infrastruktur och miljö (TIM) samt Nämnden för Arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet (ANA).
- ▶ Regiondirektören.
- ▶ Kanslidirektör.
- ▶ Jurist vid regionledningskontoret.
- ▶ F.d. Ekonomidirektör.
- ▶ Trafikdirektör.
- ▶ Regional utvecklingsdirektör.

2.4.2 Dokument

Exempel på dokument som har granskats är:

- ▶ Styrelse- och nämndprotokoll.
- ▶ Styrelse och nämnders delegationsordningar.
- ▶ Regiondirektörens vidaredelegering.

3 Utgångspunkter

3.1 Kommunallagen

3.1.1 Allmänt om delegering

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, dvs. beredning, beslut och genomförande. Möjligheten till delegering infördes i 1953 års kommunallag. Beslut enligt kommunallagens mening kan endast fattas av fullmäktige, nämnd, partssammansatt organ eller delegat.

3.1.2 Fullmäktiges delegering

Enligt 3 kap 10 § Kommunallagen (KL) får fullmäktige uppdra åt en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, förutom i de fall som framgår av 3 kap 9 § KL. Beslutanderätt i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större betydelse får inte delegeras av fullmäktige. Fullmäktige kan inte delegera beslutanderätt direkt till andra organ än nämnderna.

3.1.3 Nämndernas delegering

En nämnd får uppdra till ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller landstinget att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Regleringen av nämndernas delegering framgår av 6 kap 33-37 §§ KL eller i speciallagstiftning. Det finns ett förbud mot s.k. blandad delegering. Blandad delegering är när en anställd och förtroendevald fattar beslut i förening. Det är inte tillåtet att delegera ett helt verksamhetsområde till ett utskott eftersom utskottet då förvandlas till en nämnd (jfr prop. 1976/77:1 s. 83). Vidare kan en nämnd inte delegera till ett presidium om inte presidiet samtidigt är valt till ett utskott (Kommunallagen med kommentarer och praxis (femte upplagan 2011 (nedan kommentaren), sid. 445). Ytterligare en begränsning som finns är att det inte är tillåtet att delegera till flera tjänstemän i grupp. Flera personer bör inte heller ges rätt att besluta i samma typ av ärende.

Om en nämnd delegerar beslutanderätt ska den klart ange vilken beslutanderätt som delegeras och till vem som beslutanderätten överläts. Det är lämpligt att detta framgår av delegeringsförteckningen. Delegering kan också framgå av ett särskilt beslutsprotokoll.

Av 6 kap. 34 § KL framgår vilka ärenden som nämnden inte får delegera. Det gäller t.ex. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet. Intentionen är enligt Kommunallagen (Kommentaren sid. 447), att rätten att delegera inte får utnyttjas på ett sätt som kan rubba nämndernas övergripande ansvar för verksamheten. Däremot kan även icke rutinmässiga ärenden delegeras. En nämnd kan dock inte delegera till förvaltningschef att omdisponera medel inom av nämnden fastställd driftbudgetram då det får anses vara ett principiellt beslut, Kommentaren sid. 447. Av rättsfallen RÅ 1977 ref. 28 I och II framgår att en nämnd inte får avhända sig ledningen av och ansvaret för verksamheten.

3.1.4 Vidaredelegation av beslutanderätt

Beslut som delegerats till förvaltningschef kan, om nämnden så beslutar, vidaredelegeras av dessa till annan tjänsteman. Endast förvaltningschefen har denna möjlighet. Beslutanderätt som av förvaltningschefen delegerats till en annan tjänsteman kan således inte vidaredelegeras av den tjänstemannen till ytterligare en annan tjänsteman. Förvaltningschefens rätt att vidaredelegera måste utnyttjas på ett sådant sätt att nämnden alltid har vetskap om vem som har rätt att fatta beslut. Förvaltningschefens beslut om vidaredelegation skall därför anmälas till nämnden.

3.1.5 Delegering eller ren verkställighet

Gränsen mellan delegering och verkställighet har betydelse för frågan om beslut kan överklagas genom laglighetsprövning och om besluten måste anmälas. Med nämndbeslut avses beslut som fattas av nämnd eller av delegat med stöd av delegering från nämnd. Med verkställighet avses "beslut" som får fattas av anställd utan att de normalt anmäls till nämnden. Det rör sig då om ställningstaganden som utförs i det löpande arbetet. Någon tydlig gräns mellan de två beslutsformerna går inte att ange. Enligt 10 kap 2 § kan nämndbeslut och delegeringsbeslut överklagas (laglighetsprövning) medan beslut som är ren verkställighet eller av förberedande art inte kan överklagas. Bestämmelserna anger dock inte vad som i praktiken är beslut och vad som är ren verkställighet. En gräns är att de beslut som fattas i det dagliga arbetet och som styrs av regler, riktlinjer och arbets- och rutinbeskrivningar är ren verkställighet och ingår i gruppen förvaltningsbeslut. Exempel på verkställighetsärenden är debitering av avgifter enligt fastställd taxa eller inköp av varor från leverantör där regionen tecknat ramavtal.

Av prop. 1990/91:117 sid. 204 framgår att den förändring som den kommunala verksamheten genomgår, genom ökad målstyrning och decentralisering, kan leda till att gränsen mellan ren verkställighet och delegering förskjuts. Fler åtgärder än tidigare kan komma att hänföras till ren verkställighet. I propositionen nämns som exempel på vardagliga åtgärder som idag rättsligt sett är att anse som beslut kan hänföras till ren verkställighet även om de innefattar ett visst mått av självständigt ställningstagande och inte bara är rent mekaniskt verkställande av beslut om det finns klara målsättningar för verksamheten. Det kan t.ex. gälla interna frågor om inköp, fastighetsförvaltning och personaladministration då intresset av att överklaga genom laglighetsprövning normalt inte kan vara så stort.

3.1.6 Anmälan av delegationsbeslut

Samma formregler gäller för registrering av delegationsbeslut som för beslut fattade av en styrelse eller nämnd. Detta innebär att det ska finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation. Alla beslut med stöd av uppdrag enligt 33 § ska enligt 6 kap 35 § KL anmälas till den nämnd eller styrelse som delegerat beslutanderätten.

Beslut som fattas med stöd av vidaredelegation från förvaltningschef ska anmälas till förvaltningschefen. Något uttrycklig skyldighet för förvaltningschefen eller delegaten att vidareanmäla besluten till nämnden finns inte, men nämnden kan ställa sådana krav som villkor för att godkänna vidaredelegering.

Underlåten anmälan torde inte påverka det fattade beslutets giltighet men däremot vinner beslutet inte laga kraft om klagotiden inte löpt ut, vilket förutsätter bl.a. en anmälan till nämnden.

3.2 Bestämmelse om beredning

Med beredning avses förberedelse av ett ärende innan ett beslut fattas. Beredningen av ärenden har en central roll i den kommunala förvaltningen och för den politiska processen. Varken kommunallagen eller förvaltningslagen definierar dock begreppet ärende. Enligt "Förvaltningslagen med kommentarer", Hellners och Malmqvist, år 2007 sid 36, menas att man åsyftar myndigheternas beslutande verksamhet till skillnad från annan förvaltningsverksamhet som exempelvis faktiskt handlande. I begreppet handläggning av ett ärende ingår momenten utredning, beredning, föredragning, beslutsfattande och verkställighet (sid 427, Kommunallagen med kommentarer och praxis, 2011).

Av kommunallagen framgår att fullmäktiges ärenden ska beredas men samtidigt inget formellt beredningskrav av ärenden till regionstyrelse och nämnder. Att beredning av nämndärenden ändå sker följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer (sida 423, Kommunallagen med kommentarer och praxis, 2011). Enligt t.ex. regeringsformen 1 kap. 9 § ska domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. I begreppet förvaltningsmyndighet inryms nämndernas verksamhet. Enligt officialprincipen har en förvaltningsmyndighet ansvar för att ett ärende blir ordentligt eller tillräckligt utrett.

3.2.1 Bedömning

De krav som kan ställas på nämnders delegering enligt kommunallagen är att:

- ▶ Det klart och tydligt framgår vilken beslutanderätt som delegeras och till vem beslutanderätten överläts.
- ▶ Delegeringen inte omfattar ärenden enligt 6 kap. 34 § KL.
- ▶ Nämnden har fastställt hur beslut som fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden.
  - ▶ Det finns en rutin som säkerställer att delegationsbeslut faktiskt återrapporteras till nämnden.

En bedömning som vi gör är att en nämnd som tillåter att en förvaltningschef får vidaredelegera beslutanderätt bör ställa krav på förvaltningschefen eller delegaten att vidareanmäla besluten till nämnden.

När det gäller beredning av ärenden som ska ligga till grund för beslut i en nämnd ska de enligt förvaltningsrättsliga principer vara tillräckligt utredda. Enligt vår bedömning innebär det att en tillräcklig beredning av ett ärende är:

- ▶ Analyserat och konsekvensbedömt utifrån:
  - ▶ Lagenhetlighet.
  - ▶ Ekonomi.
  - ▶ Verksamhet.
- ▶ Objektivt.
- ▶ Förståelig.

De förtroendevalda ska med stöd av beredningen av ett ärende sammantaget ges tillräcklig information så att det blir tydligt vad beslutet innebär och vilka konsekvenser beslutet förväntas få.

4 Beredning av styrelsens och nämndernas delegationsordningar

4.1 Utgångspunkt

Regionfullmäktige beslutade 2015-11-24, om nytt reglemente och arbetsordning för regionstyrelsen och nämnderna. En konsekvens av beslutet var att det föranledde en översyn av regionstyrelsens och övriga nämnders delegationsordningar.

4.2 Beredning av delegationsordningarna

Förslagen till styrelsens och nämndernas delegationsordningar har i huvudsak beretts av regionjuristen. I beredningsprocessen tog regionjuristen fram ett underlag som sedan diskuterades med regiondirektören och berörda direktörer. Därefter skrevs ett förslag fram till styrelsen och respektive nämnd för beslut. Tiden för beredning av delegationsordningarna var snävt tilltagen varför arbetet bedrevs under relativt stor tidspress.

En utgångspunkt i beredningen av delegationsordningarna har varit att utforma delegationsordningar som klargör vilka beslut som ska fattas på tjänstemannanivå. Ytterligare en utgångspunkt har varit att styrelsen och nämnderna delegerar beslutanderätt till tjänstemannaorganisationen utslutande till regiondirektören med uppgift om beslutanderätten kan vidaredelegeras eller ej.

När det gäller regiondirektörens vidaredelegering har syftet varit att utforma en delegering som fungerar praktiskt i organisationen. Till stora delar har den delegering som tidigare fanns i organisation behållits.

4.2.1 Bedömning

Enligt vad som redovisades i föregående avsnitt finns inte något allmänt krav på beredning av nämndärenden men att det av allmänna förvaltningsrättsliga principer följer att ärenden som ska behandlas av en nämnd också ska vara föremål för beredning.

Vi konstaterar att beredning har skett av underlagen till regionstyrelsens och nämndernas beslut om delegationsordningar. Därutöver har vi ingen synpunkt eller kommentar till beredningen i sig. Synpunkter avseende tydligheten i den delegerade beslutanderätten lämnas i nästa avsnitt.

Enligt vår uppfattning blir konsekvensen av att all delegering till tjänstemannaorganisationen från styrelsen och nämnderna går via regiondirektören, en mer omständlig hantering, jämfört med om styrelsen/nämnderna då det är befogat delegerar direkt till tjänstemän med ansvar.

5 Styrelsens och nämndernas delegationsordningar

5.1 Inledning

Styrelsens och nämndernas beslut om delegationsordning framgår av nedanstående tabell:

Tabell 1 - Beslut om delegationsordning

Styrelse/Nämnd	Datum
Regionstyrelsen	26 januari 2016
Arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet	24 februari 2016
Folkhälsa och sjukvård	23 februari 2016
Trafik, infrastruktur och miljö	23 februari 2016

5.2 Styrelsens och nämndernas delegationsordningar

En gemensam nämnare är att samtliga delegationsordningar har samma struktur med följande rubriker:

1. Allmänt

2. Delegering till presidiet eller arbetsutskottet (gäller regionstyrelsen)
3. Delegering till ordföranden
4. Delegering till regiondirektören

5.2.1 Allmänt

I detta avsnitt beskrivs bl.a. sammanfattningsvis vad kommunallagen säger om delegering och vidaredelegering.

Det framgår att delegaten själv är ansvarig för att beslut diarieförs. Beslut som är fattade på delegation ska anmälas till regionstyrelsen eller nämnden vid nästkommande sammanträde, såvida annat inte anges i delegationsordningen. Beslut som regiondirektören har vidaredelegerat ska av beslutsfattaren anmälas till regiondirektören, som i sin tur anmäler beslutet till styrelsen. Anmälan ska ske på för ändamålet särskilt framtagen blankett.

I avsnittet finns också en del som behandlar verkställighet kontra delegationsbeslut. Verkställighet definieras som åtgärder som en tjänsteman utför i den dagliga verksamheten och inom ramen för de arbetsuppgifter som normalt ingår i befattningen. Vidare framgår att om ett beslut ska ses som verkställighet får det inte föreligga några alternativa lösningar av principiell och övergripande natur. Det måste också finnas politiskt fastställda mål för verksamheten samt en politiskt fastställd ekonomisk ram. Enligt beskrivningen betraktas de flesta beslut av ekonomisk art inom budgetramen, och för i budgeten eller i annat beslut fastställt ändamål, som verkställighetsbeslut. Detta gäller också beslut som rör förvaltningen och regionens interna förhållanden. Verkställighetsbeslut behöver inte anmälas.

5.2.2 Delegering till presidierna/arbetsutskottet och ordförande.

Delegeringen till ordförande i styrelsen och nämnderna handlar uteslutande om rätt att besluta på styrelsens/nämndens vägnar i brådskande ärenden enligt 6 kap. 36 § kommunallagen. För ordförande i regionstyrelsen ingår även beslut om regiondirektörens semester och deltagande i kurser, konferenser, utbildning och dylikt.

Till presidierna/arbetsutskottet har delegerats rätt att besluta om ledamöter/ersättares deltagande i kurser, konferenser och utbildningar. För arbetsutskottet tillkommer anställningsvillkor för regiondirektören, försäljning av utrangerad utrustning över 100 tkr och rätt att fatta beslut i individuella ärenden gällande särskild avtalspension. För ANA:s presidium omfattas även rätt att besluta om avstängning av elev.

Förutsättningen för att kunna delegera till ett presidium är att presidiet samtidigt är valt till ett utskott. Av arbetsordning för styrelse, nämnder, utskott och beredningar som fullmäktige fastställt framgår att respektive presidium utgör, utom i styrelsen, utskott och beredning till nämnden.

5.2.3 Regionstyrelsens delegering till regiondirektören

Av delegationsordning framgår att regionstyrelsen delegerat rätten att fatta beslut i 33 ärendetyper till regiondirektören. I 31 av dessa ärenden får regiondirektören vidaredelegera beslutanderätten. Delegeringen är grupperade under följande rubriker; Företrädarkap allmänt, Personal, Ekonomi, Upphandling (exklusive fastighetsområdet) och försäljning, Fastigheter, Personuppgiftslagen, Allmänna handlingar och arkiv, Regionens anknutna stiftelser (donationsfonder) och Övrigt.

I fortsättningen av detta avsnitt lyfts ett antal exempel fram på noteringar med avseende på delegeringens tydlighet och överensstämmelse i övrigt med kommunallagen.

	Beslut	Kommentar
4.2.3	Rätt att besluta om avgångsvederlag.	Delegeringen saknar koppling till riktlinjer (eller motsvarande) för avgångsvederlag eller någon begränsning i övrigt.
4.3.1	Avskrivning av fordran upp till 100 000 kr.	Avskrivning av fordran bör ske i samråd med jurist med hänsyn till ärendenas juridiska karaktär.
4.2.3	Rätt att besluta om mottagande av gåva till Regionen som inte medför restriktioner.	Bör förtydligas att beslutanderätten gäller i förhållande till riktlinjer eller motsvarande samt att det vid större gåvor ska samråd ske med jurist.
4.3.5	Förändring av utgiftsramar till följd av avtal, politiska beslut, aktivering av investeringar, tekniska justeringar och motsvarande.	Otydligt vad delegationen innebär med avseende på vilka utgiftsramar som avses och vem (RF eller RS) som har fastställt ramarna samt under vilka förutsättningar som delegeringen gäller. Gäller det en omdisponering av en driftbudgetram kan det var frågan om ett principiellt beslut som inte kan delegeras enligt 3 kap. 9 § KL eller komma i konflikt med 6 kap. 34 § KL.
4.3.6	Besluta lunchpriser i Regionens personalrestauranger.	Frågan är om beslut om lunchpriser är ett beslut i kommunallagens mening och därmed kan vara föremål för delegering.
4.3.7	Ingå och teckna leasingavtal.	Rätten att fatta beslut om leasingavtal saknar beloppsgräns eller ramvillkor i övrigt. Det bör preciseras vilka leasingavtal som avses och till vilket belopp.

	Beslut	Kommentar
4.4.1	Upphandling av varor och tjänster, fatta tilldelningsbeslut och undertecknande av avtal. (exkl. fastighetsområdet)	Delegeringarna avseende upphandling saknar genomgående beloppsgränser vilket är otillräckligt enligt vår bedömning. Rätten att delegera får inte leda till att styrelsens/nämndens övergripande ansvar för verksamheten rubbas.
4.5.4 samt	Varor och tjänster inom fastighetsområdet.	
4.5.5	Upphandling av byggentreprenad, fatta tilldelningsbeslut och underteckna avtal.	Inom ramen för upphandling fattas vanligen olika beslut. T.ex. beslut om att genomföra upphandling, beslut om tilldelning. Därefter träffas ett avtal. Undertecknandet av avtal är inte ett beslut som ska delegeras eftersom själva undertecknandet av avtalet betraktas som ren verkställighet.

	Beslut	Kommentar
4.4.4	Rätt att besluta om försäljning av tjänster och varor enligt 2 kap. 7 § kommunallagen.	Hänvisningen till kommunlagen avser att kommuner och landsting får driva näringsverksamhet om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttan anläggningar eller tjänster åt medlemmarna i kommunen. Frågan är om det är en tillräcklig begränsning att hänvisa till kommunallagen. Eftersom beslutanderätten i övrigt saknar begränsning så finns risk att delegeringen kan komma i konflikt med 6 kap. 34 § KL, d.v.s. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet där beslutanderätten inte får delegeras.

En iakttagelse är att regionstyrelsen och nämnderna har exakt samma delegering av rätt att utse beslutsattestant samt befattningshavare med rätt att teckna Regionens firma i olika ärenden”.

5.2.4 Nämnd för folkhälsa och sjukvårds delegering till regiondirektören

Av delegationsordning framgår att NFS delegerat rätten att fatta beslut i 22 ärendetyper till regiondirektören. I 20 av dessa ärenden får regiondirektören vidaredelegera beslutanderätten. Delegeringen är grupperad under följande rubriker: Företrädarskap allmänt, Upphandling vårdavtal och försäljning, Hälso- och sjukvård samt tandvård, Stöd och service till funktionshindrade, Personuppgiftslagen, Allmänna handlingar och Övrigt.

De noteringar som vi har gjort när det gäller NFS:s delegering avser i första hand området upphandling, vårdavtal och försäljning.

NFS har på motsvarande sätt som regionstyrelsen delegerat rätten att fatta beslut om upphandling av varor och tjänster samt rätten att besluta om försäljning av tjänster och

varor. Våra kommentarer till dessa två delegeringar är desamma som redovisats under avsnitt 5.2.3.

	Beslut	Kommentar
4.2.3	Rätt att ingå och teckna avtal med andra landsting samt med privata vårdgivare enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning och lagen (1993:1652).	<p>Beslutanderätten omfattar både rätten att teckna avtal med andra landsting och privata vårdgivare.</p> <p>Det finns ingen begränsning i form av belopp eller andra villkor. Vår tolkning är att beslut om avtal med andra landsting kan komma i konflikt med 6 kap. 34 § KL, d.v.s. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet där beslutanderätten inte får delegeras.</p>

5.2.5 Nämnd för trafik, infrastruktur och miljöns delegering till regiondirektören

Av delegationsordning framgår att TIM delegerat rätten att fatta beslut i 15 ärendetyper till regiondirektören. I 14 av dessa ärenden får regiondirektören vidaredelegera beslutanderätten. Delegeringen är grupperad under följande rubriker: Företrädarskap allmänt, Upphandling och försäljning, Regionala utvecklingsprojekt (infrastruktur och miljö), Färdtjänst och riksfärdtjänst, Sjukresor, Personuppgiftslagen, Allmänna handlingar och Övrigt.

Även TIM har på motsvarande sätt som regionstyrelsen och NFS delegerat rätten att fatta beslut om upphandling av varor och tjänster samt rätten att besluta om försäljning av tjänster och varor. Våra kommentarer till dessa två delegeringar är desamma som redovisats under avsnitt 5.2.3. För TIM:s del tillkommer delegering av upphandling av trafikentreprenad. Delegeringen har samma utformning som för upphandling av varor och tjänster vilket innebär att vi har samma kommentar även till denna delegering.

5.2.6 Nämnd för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitets delegering till regiondirektören

Av delegationsordning framgår att ANA delegerat rätten att fatta beslut i 28 ärendetyper till regiondirektören, varav 27 får vidaredelegeras av regiondirektören. Delegeringen är grupperad under följande rubriker: Företrädarskap allmänt, Upphandling och försäljning, Gymnasieutbildning, Folkhögskola, Regional utveckling, Kultur, Personuppgiftslagen, Allmänna handlingar och Övrigt.

TIM har också delegerat rätten att fatta beslut om upphandling av varor och tjänster samt rätten att besluta om försäljning av tjänster och varor. Våra kommentarer till dessa två delegeringar är desamma som redovisats under avsnitt 5.2.3. Utav nämndens delegering avser 10 gymnasieskolan och en avser folkhögskolan.

5.2.7 Bedömning

De delegationsordningar som har fastställts av styrelsen och nämnderna innehåller ett gemensamt avsnitt i vilket det framgår vad som ska betraktas som ren verkställighet. Bedömningen är att den beskrivning som görs av vad som kännetecknar verkställighetsbeslut är relevant. Någon exakt gräns mellan verkställighet och beslut kan dock vara svår att dra, vilket framgår av tidigare avsnitt (3.1.5). En otydlighet som vi har noterat gäller dock vad som menas med att "... beslut som rör förvaltningen och regionens interna förhållan-

den...” i de flesta fall är verkställighetsbeslut. Otydligheten gäller hur beslut som rör förvaltningen definieras och därmed vilka beslut som är verkställighet och vilka som inte är det. I 3 kap. 13 § KL sägs att nämnderna beslutar i frågor som rör förvaltningen och att det enligt Kommentaren kan tolkas som att nämnderna har rätt t.ex. att anställa personal eller besluta om vissa inköp.

Med hänvisning till att det i princip alltid finns en risk att beslut som borde vara delegationsbeslut istället fattas som verkställighetsbeslut är det enligt vår mening av vikt att regionens tolkning av vad som är ett verkställighetsbeslut tydligt implementeras hos beslutsfattarna i organisationen.

Av delegationsordningarna framgår det tydligt vem som är ansvarig för att delegationsbeslut anmäls och när det ska ske. Det anges också att beslut som är fattade på regiondirektörens vidaredelegation ska anmälas till regiondirektören som i sin tur anmäler beslutet till nämnden. Däremot framgår inte direkt inom vilken tid som vidaredelegation ska anmälas till regiondirektören. När det gäller hur anmälan ska göras hänvisas till ”enligt särskild rutin”. Enligt vår bedömning borde det antingen av delegationsordningen framgå hur anmälan ska göras eller enligt vilken specifik rutin det ska ske.

Fullmäktiges beslutskompetens följer av den kommunala kompetensen och en nämnds beslutskompetens av vad som framgår i respektive reglemente eller vad som direkt följer av lag. Enligt vår bedömning så omfattas styrelsens och nämndernas delegering av de beslutsbefogenheter som följer av styrelsens och nämndernas reglementen.

Fullmäktige får inte avhända sig beslutanderätt i frågor av principiell beskaffenhet eller annars större vikt enligt 3 kap. 9 och 10 §§ KL och en nämnd får inte avhända sig beslutanderätten i frågor som framgår av 6 kap. 34 § KL.

Vår bedömning är att styrelsen och nämnder i vissa fall har delegerat beslutanderätt på sådant sätt att de kommer/riskerar att komma i konflikt med kommunallagen. I första hand gäller det delegering av beslutanderätt där **beloppsgränser** saknas:

- ▶ Upphandlingsområdet.
Det framgår dessutom inte direkt av delegationen att den omfattar upphandling inom respektive styrelses eller nämnds ansvarsområde.
- ▶ Försäljning av tjänster och varor enligt 2 kap. 7 § KL.
En kommentar till den hänvisade paragrafen är att den reglerar kommuners och landstings rätt att driva näringslivsverksamhet utan vinstsyfte om det går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna i kommunen eller landstinget. När det gäller att tillhandahålla kollektiva anläggningar eller anordningar av olika slag så ingår det som brukar kallas sedvanlig kommunal affärsverksamhet. Inom andra områden som är förbehållet det egentliga näringslivet får inte landsting/kommuner driva verksamhet och göra ingripanden annat än under mycket speciella förhållanden. Det senare kan handla om anknytningskompetens eller s.k. tillfällig överskotts försäljning. Sammanfattningsvis är det vår bedömning att det inte klart och tydligt framgår vilken beslutanderätt som har överlämnats och att en hänvisning till 2 kap. 7 § KL inte är tillräckligt för att säkerställa att inte kompetensöverskridande kan inträffa då beslutanderätten tillämpas.

När det gäller NFS delegering avseende rätt att ingå och teckna avtal med andra landsting så saknas beloppsgränser och avgränsning i övrigt som innebär att delegeringen kan

komma i konflikt med 6 kap. 34 § KL (verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet).

Regionstyrelsen har delegerat rätt att besluta om att förändra utgiftsramar som avgränsas med en exemplifiering som enligt vår bedömning är otydlig. Därmed finns en risk att delegeringen både strider mot 3 kap. 9 § KL (principiell betydelse eller av större beskaffenhet) och 6 kap. 34 § KL.

5.3 Regiondirektörens vidaredelegering

5.3.1 Inledning

Regiondirektören fastställde vidaredelegering från regionstyrelsen den 1 februari 2016 och vidaredelegering från FS, ANA och TIM den 1 mars 2016. Regiondirektörens vidaredelegering revideras årligen och i övrigt vid behov. Det har vid genomgång av protokoll från 2016 visat sig att regiondirektörens vidaredelegering anmälts under sammanställning av informationshandlingar till nämnderna. Motsvarande anmälan har inte noterats beträffande regionstyrelsen.

Regiondirektörens vidaredelegering är samlad i ett dokument. Dokumentet inleds med samma avsnitt "Allmänt" som ingår i styrelsens och nämndernas delegationsordningar. Därefter följer ett avsnitt med regiondirektörens vidaredelegering per styrelse/nämnd. Vidaredelegeringen per styrelse/nämnd följer samma struktur som styrelsens/nämndernas delegering till regiondirektören.

De kommentarer som har lämnats och de bedömningar som gjorts i föregående avsnitt om regionstyrelsens och övriga nämnders delegering av beslutanderätten gäller också beträffande beslutanderätt som vidaredelegerats. I detta avsnitt redovisas tillkommande iakttagelser avseende främst vidaredelegeringens tydlighet.

5.3.2 Vidaredelegering från regionstyrelsen

Regiondirektören får vidaredelegera beslutanderätten i 31 ärenden, varav 29 omfattas av regiondirektörens vidaredelegering. Vi har dock noterat att regiondirektören också har vidaredelegerat rätt att fatta beslut i individuella ärenden gällande särskild avtalspension (4.2.4) till HR-direktör. Enligt regionstyrelsens delegationsordning är den beslutanderätten delegerad till arbetsutskottet och omfattas av den anledningen inte av regiondirektörens rätt att vidaredelegera.

Av dokumentet vidaredelegering framgår att regiondirektören i vissa fall har vidaredelegerat till två eller flera funktioner samtidigt utan att det framgår hur beslutanderätten fördelas. Det gäller t.ex.

- ▶ Rätt att motta delgivning.
- ▶ Rätt att anställa/förordna och entlediga verksamhetschefer.
- ▶ Rätt att besluta om förvärv, byte, försäljning av fastigheter m.m. där vederlaget eller värdet av ingående delar uppgår till högst 1 mkr.
- ▶ Rätt att besluta, teckna, säga upp och förlänga hyresavtal där det sammantagna åtagandet inte överstiger 3 mkr.
- ▶ Ingå och teckna avtal där värdet understiger gränsvärdet för direktupphandling.

Inom området upphandling av varor och tjänster har vidaredelegeringen uppdelats på dels upphandling (ingå och teckna avtal) som understiger gränsvärdet för direktupphandling,

dels upphandling när värdet överstiger gränsvärdet för direktupphandling. Vidare anges att direktupphandling vars värde understiger två prisbasbelopp räknas som verkställighet. Samtidigt har det vidaredelegerats till inköpsassistent att teckna avtal upp till två prisbasbelopp.

Upphandling över gränsvärdet för varor och tjänster har delegerats till direktör för verksamhetsstöd och service och inköpschef. Av villkoren framgår att teamledare fattar tilldelningsbeslut när värdet understiger 1 mnkr och direktör för verksamhetsstöd och service när värdet motsvarar eller överstiger tröskelvärdet. Det framgår inte att beslutanderätt har vidaredelegerats till teamledare (motsvarande gäller även beträffande vidaredelegering från nämnderna).

5.3.3 Vidaredelegering från nämnden för folkhälsa och sjukvård

Regiondirektören får vidaredelegera beslutanderätten i 20 ärenden som samtliga har vidaredelegerats.

I vissa fall har regiondirektören vidaredelegerat till två eller flera funktioner samtidigt utan att det framgår hur beslutanderätten fördelas. Det gäller t.ex.

- ▶ Rätt att motta delgivning.
- ▶ Ingå och teckna avtal där värdet understiger gränsvärdet för direktupphandling.
- ▶ Rätt att ingå och teckna avtal med andra landsting samt med privata vårdgivare enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning) och lagen (1993:1652) om fysioterapi.

Vidaredelegering av upphandling av varor och tjänster är utformad på motsvarande sätt som regiondirektörens vidaredelegering från regionstyrelsen. Våra iakttagelser är i detta fall desamma som under avsnitt 5.3.2.

Vidaredelegerad beslutanderätt inom hälso- och sjukvård samt tandvård innehåller exempel på samma vidaredelegering till två eller fler funktioner. Detsamma gäller beträffande allmänna handlingar.

5.3.4 Vidaredelegering från nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet

Regiondirektören får vidaredelegera beslutanderätten i 27 ärenden vilka samtliga har vidaredelegerats.

I vissa fall har regiondirektören vidaredelegerat till två eller flera funktioner samtidigt utan att det framgår hur beslutanderätten fördelas. Det gäller t.ex.

- ▶ Rätt att motta delgivning.
- ▶ Ingå och teckna avtal där värdet understiger gränsvärdet för direktupphandling.

Vidaredelegering av upphandling av varor och tjänster är utformad på motsvarande sätt som regiondirektörens vidaredelegering från regionstyrelsen, med det undantaget att även "Smot verksamhetschef" har rätt att upphandla inom sitt ansvarsområde. Våra iakttagelser är i detta fall desamma som under avsnitt 5.3.2.

När det gäller vidaredelegation av "Rätt att träffa överenskommelser kring projekt med högst tre års varaktighet och ett sammantaget åtagande om högst 150 000 kr". Nämndens delegering till regiondirektören gäller åtagande om högst 100 000 kr.

5.3.5 Vidaredelegering från nämnden för trafik, infrastruktur och miljö

Regiondirektören får vidaredelegera beslutanderätten i 14 ärenden som samtliga har vidaredelegerats.

I vissa fall har regiondirektören vidaredelegerat till två eller flera funktioner samtidigt utan att det framgår hur beslutanderätten fördelas. Det gäller t.ex.

- ▶ Rätt att motta delgivning.
- ▶ Ingå och teckna avtal där värdet understiger gränsvärdet för direktupphandling.
- ▶ Upphandling av trafikentreprenad, rätt att fatta tilldelningsbeslut och teckna avtal, enligt av nämnden fastställt förfrågningsunderlag.
- ▶ Rätt att besluta om färdtjänst enligt 7-9 §§ lagen (1997:736) om färdtjänst och riksfärdtjänst enligt 5-6 §§ lagen (1997:735) om riksfärdtjänst samt rätt att besluta om återkallande av tillstånd till färdtjänst och riksfärdtjänst.

Vidaredelegering av upphandling av varor och tjänster är utformad på motsvarande sätt som regiondirektörens vidaredelegering från regionstyrelsen, med det undantaget att även "Trafikdirektör" har rätt att upphandla inom sitt ansvarsområde. Våra iakttagelser är i detta fall desamma som under avsnitt 5.3.2.

5.3.6 Bedömning

Enligt nämndernas protokoll har de informerats om regiondirektörens vidaredelegering. Däremot har vi inte av regionstyrelsens protokoll noterat att motsvarande information har lämnats till regionstyrelsen.

Vid en jämförelse mellan vidaredelegation och respektive delegation framkommer ett par exempel på bristande överensstämmelse. Den ena gäller rätten att fatta beslut i individuella ärenden gällande särskild avtalspension som har vidaredelegerats men som inte har delegerats till regiondirektören (från RS). Det andra avser rätt att träffa överenskommelser kring projekt med högst tre års varaktighet. ANA:s delegering till regiondirektören gäller åtagande om högst 100 000 kr medan vidaredelegeringen gäller åtagande om högst 150 000 kr.

Upphandling över gränsvärdet för varor och tjänster har vidaredelegerats till direktör för verksamhetsstöd och service samt inköpschef. Av anvisningen framgår att teamledare fattar tilldelningsbeslut när värdet understiger 1 mnkr men det framgår inte direkt att beslutanderätt har vidaredelegerats till teamledare.

Beslutanderätt har vidaredelegerats till inköpsassistent för direktupphandling upp till två basbelopp samtidigt som anvisningarna anger att direktupphandling som understiger två prisbasbelopp räknas som verkställighet.

Det framgår av vidaredelegeringen ett antal exempel på att regiondirektören har vidaredelegerat till flera funktioner samtidigt. Flera anställda kan inte ges rätt att besluta i samma typ av ärenden vid sidan av varandra. I så fall måste beslutanderätten fördelas, exempelvis efter ansvarsområden, beloppsnivåer eller geografiska områden. Det ska tydligt framgå till vem som nämnden har delegerat.

6 Implementering av delegationsordningarna

Implementering av delegationsordningarna har skett i styrelse och nämnd i samband med att beslut togs i januari respektive februari 2016. Det har inte skett någon speciell utbild-

ning i styrelse eller nämnd utan varje ledamot ansvarar för att ta del av fastställda delegationsordningar. Då anmälda delegationsbeslut finns med som en stående punkt vid varje styrelse och nämndsmöte så framhålls att delegationsordningen löpande diskuteras.

När det gäller implementering av regiondirektörens vidaredelegering i de olika verksamhetsområdena så har det skett genom information och utbildning i regiondirektörens ledningsgrupp. Enligt uppgift från regiondirektören sker en löpande dialog kring delegationsordningens utformning och funktion i praktiken.

Trafikdirektör och Regional utvecklingsdirektör anger att de inom sina respektive verksamhetsområden har vidareförmedlat information kring delegationsordningarna till berörda medarbetare och information har skett på bl.a. arbetsplatsträffar (APT). Någon formell utbildning till samtliga medarbetare har inte skett.

6.1 Bedömning

Enligt vår bedömning är det väsentligt att framförallt regiondirektörens vidaredelegering blir tydligt implementerad i organisationen. En stor del av vidaredelegationen riktas till gruppen direktörer som också ingår i regiondirektörens ledningsgrupp varför det är positivt att det enligt uppgift finns en löpande dialog kring delegation.

Baserat på de intervjuer som har gjorts är det vår bedömning att det finns kännedom om de delegeringsregler som gäller inom Region Jönköpings län. Samtidigt bör det övervägas om en särskild utbildning eller information ska ges till samtliga målgrupper som är föremål för delegerad beslutanderätt.

7 Återrapportering och uppföljning av delegationsbeslut

Enligt gällande delegationsordningar för styrelse och nämnder samt regiondirektörens vidaredelegering, framgår hur anmälan av delegationsbeslut ska gå till. Det framgår att beslut som är fattade på delegation ska anmälas till styrelse/nämnd vid nästkommande sammanträde, såvida inte annat anges i delegationsordningen. Beslut som regiondirektören har vidaredelegerat ska av beslutsfattaren anmälas till regiondirektören, som i sin tur anmäler beslutet till styrelsen/nämnden. Anmälan ska ske på framtagna blankett och enligt särskild rutin. Denna rutin är känd både i styrelse och nämnder och bekräftas även av intervjuade verksamhetsområdesdirektörer.

Den rutin som tillämpas enligt ovan finns inte dokumenterad. I praktiken består rutinen av ett antal dokumentmallar eller blanketter; delegationsbeslut tagna av regiondirektören, beslut taget i enlighet med vidaredelegation från regiondirektör, sammanställning av delegationsbeslut tagna av regiondirektören för perioden, sammanställning av anmälda vidaredelegationsbeslut till regiondirektören för perioden och anmälan av delegationsbeslut. Det framgår av blanketten för beslut i enlighet med vidaredelegation att den ska skickas signerad till regionledningskontorets kansli för vidarebefordran till regiondirektör. Blanketterna hanteras av administrativa samordnare som har fått utbildning för uppgiften.

Vid genomgång av styrelse- och nämndprotokoll under januari-maj 2016 verifieras att det finns en stående punkt som omfattar anmälan av delegationsbeslut. Framtagen blankett används av både styrelse och nämnder och i denna blankett finns information om ärendetyp, ärenderubrik, diarienummer, beslutsdatum och beslutsdelegat. Respektive nämndsordförande anger att ärendena finns samlade i en pärm som varje ledamot kan ta del av vid behov. Det saknas IT-stöd för återrapportering och uppföljning av delegationsbeslut.

I den regionövergripande internkontrollplanen för 2016 (beslutades av regionstyrelsen i februari 2016) finns ett kontrollmoment som berör delegationsbestämmelserna (följsamhet, policy och riktlinjer). Syftet med kontrollen är att bedöma om delegationsordningarna efterlevs och en kontroll av hur återrapportering av delegation sker. Kontrollmomentet avser samtliga verksamhetsområden och ska rapporteras senast den 13 januari 2017.

7.1 Bedömning

Enligt vår bedömning finns en tillämplad rutin för återrapportering av delegationsbeslut och vidaredelegationsbeslut. En genomgång av den återrapportering som framgår av styrelse- och nämndprotokoll ger stöd för den bedömningen.

Rutinen i sig består av en mall som fylls i av delegaten och skickas till regionledningskontorets kansli som sammanställer besluten för anmälan till respektive styrelse/nämnd. Vår bedömning är att den rutin som tillämpas gör det möjligt för styrelsens/nämndens ledamöter att identifiera vad beslutet avser, med vilken befogenhet beslutet har fattats och vem som har fattat beslutet. Ärendena finns också samlade i en pärm som varje ledamot vid sammanträden kan ta del av vid behov. Vår rekommendation är att rutinen dokumenteras bl.a. för att underlätta en enhetlig tillämpning av rutinen och återkommande behov av att implementera rutin t.ex. vid nyanställning av personal i befattningar som har delegerad beslutanderätt. Det bör även övervägas att införa ett IT-stöd för anmälan av delegationsbeslut och vidaredelegationsbeslut.

Vi ser det som positivt att det i den regionövergripande internkontrollplanen för 2016 ingår ett kontrollmoment som berör delegationsbestämmelserna. Syftet med kontrollen är att bedöma om delegationsordningarna efterlevs och en kontroll av hur återrapportering av delegation sker.

8 Svar på revisionsfrågorna

I detta avsnitt ges kortfattade svar på granskningens revisionsfrågor.

Fråga	Svar
Har styrelsens och nämndernas fastställda delegationsordningar beretts i enlighet med reglementen och kommunallag?	De har beretts i enlighet med allmänna förvaltningsrättsliga principer.
Är det tydligt vilken beslutanderätt som är delegerad till respektive nivå med avseende på; ekonomi, administration, personal, myndighetsutövning och övriga ärenden?	Bedömningen är att den beslutanderätt som delegerats i huvudsak är tydlig och i överensstämmelse med kommunallagen. Samtidigt finns det exempel på tveksamheter i förhållande till kommunallagen t.ex. när det gäller förändring av utgiftsramar, upphandling utan beloppsgränser och försäljning av varor och tjänster enligt 2 kap. 7 § KL. Dessutom förekommer vidaredelegation av samma beslutanderätt till två eller flera funktioner.
Är principer och regelverk för delegation implementerade på alla chefsnivåer på ett ändamålsenligt sätt?	De intervjuer som har gjorts bekräftar att det finns en kännedom om principer och regelverk för delegation. Utifrån intervjuerna finns det dock inte ett tillräckligt underlag för att bedöma om det har gjorts på ett ändamålsenligt sätt. Vi anser dock att riktade utbildningar bör övervägas för att säker-

Fråga	Svar
	ställa en tillräcklig implementering.
Skjer återrapportering av delegationsbeslut och vidaredelegeringsbeslut enligt befintligt regelverk?	Såvitt vi kan bedöma utifrån genomgång av styrelse/nämnders protokoll sker en återrapportering i enlighet med regelverket.
Redovisas delegationsbeslut för styrelse och nämnder?	Ärendena finns vid sammanträdena samlade i en pärm som varje ledamot kan ta del av vid behov.
Är vidaredelegering godkänd av styrelse/nämnd och har styrelse/nämnd kännedom om vem som har denna beslutanderätt?	I av styrelse och nämnd fastställd delegationsordning framgår vilken beslutanderätt som regiondirektören får vidaredelegera. Vi har noterat att nämnderna delgivit information om regiondirektörens vidaredelegering. Motsvarande har dock inte noterats i regionstyrelsens protokoll.
Skjer uppföljning av huruvida delegationsordningarna efterlevs?	I den regionövergripande internkontrollplanen för 2016 ingår ett kontrollmoment som berör delegationsbestämmelserna. Syftet med kontrollen är att bedöma om delegationsordningarna efterlevs och en kontroll av hur återrapportering av delegation sker. Kontrollmoment avser samtliga verksamhetsområden och ska rapporteras senast den 13 januari 2017.

Jönköping den 24 november 2016

Gunnar Uhlin
EY

Ulrika Strånge
EY